

TRONDHEIM KOMMUNE

Selsbakk skole

September 2019

Års- og vurderingsplan
Kristendom, religion, livssyn og etikk
Selsbakk skole 8.trinn

Kompetansemål

Kristendom

Hovedområdet kristendom omfatter kristendommen i historisk perspektiv og hvordan kristendommen blir forstått og praktisert i verden og i Norge i dag, Bibelen som kilde til kulturforståelse og tro og kristendommens betydning for samfunn og kultur. På området skal ulike tradisjoner og kirkesamfunn innenfor kristendommen behandles.

1. forklare særpreget ved kristendom og kristen tro som livstolkning i forhold til andre tradisjoner: likhetstrekk og grunnleggende forskjeller
2. finne fram til sentrale skrifter i Bibelen og forklare forholdet mellom Det gamle og Det nye testamente
3. drøfte utvalgte bibeltekster fra profetene, den poetiske litteraturen og visdomslitteraturen, et evangelium og et Paulus-brev og forklare særpreg og hovedtanker i disse
4. drøfte ulike syn på Bibelen
5. innhente digital informasjon om og presentere aktuelle spørsmål som opptar mange kristne
6. gjøre rede for viktige hendelser i kristendommens historie fra reformasjonen til vår tid i Norge og i verden og for kristendommens stilling i dag
7. forklare hovedtrekk ved romersk-katolsk, ortodoks og protestantisk kristendomstradisjon
8. gi en presentasjon av Den norske kirke, læstadianisme og samisk kirkeliv
9. gi en oversikt over andre frikirkesamfunn og kristne bevegelser, herunder pinsebevegelsen
10. drøfte kristendommens betydning for kultur og samfunnsliv
11. utforske kristendommens stilling og særpreg i et land utenfor Europa og drøfte spørsmål knyttet til kristen misjon, humanitært arbeid og økumenisk virksomhet
12. beskrive og reflektere over særtrekk ved kunst, arkitektur og musikk knyttet til kristendommen

Jødedom, islam, hinduisme, buddhisme, annet religiøst mangfold og livssyn

Hovedområdet jødedom, islam, hinduisme, buddhisme og livssyn omfatter disse religioner og utvalgte livssyn i historisk perspektiv, deres skrifttradisjoner som kilde til kulturforståelse og tro, og hvordan disse religioner og livssyn blir forstått og praktisert i verden og i Norge i dag. På ungdomstrinnet skal dette hovedområdet også gi innblikk i andre religioner og livssyn som er representert i Norge, og i annet religiøst og livssynsmessig mangfold.

13. forklare særpreget ved jødedom og jødisk tro som livstolkning i forhold til andre tradisjoner: likhetstrekk og grunnleggende forskjeller
14. drøfte utvalgte tekster fra jødisk skrifttradisjon
15. innhente digital informasjon om og presentere aktuelle spørsmål som opptar mange jøder
16. gi en oversikt over mangfoldet i jødedommen, viktige historiske hendelser og jødedommens stilling i Norge og verden i dag
17. beskrive og reflektere over særtrekk ved kunst, arkitektur og musikk knyttet til jødedommen
18. forklare særpreget ved islam og islamsk tro som livstolkning i forhold til andre tradisjoner: likhetstrekk og grunnleggende forskjeller
19. drøfte utvalgte tekster fra islamsk skrifttradisjon
20. innhente digital informasjon om og presentere aktuelle spørsmål som opptar mange muslimer

21. gi en oversikt over mangfoldet i islam, viktige historiske hendelser og islams stilling i Norge og verden i dag
22. beskrive og reflektere over særtrekk ved kunst, arkitektur og musikk knyttet til islam
23. forklare særpreget ved hinduisme og hinduistisk tro som livstolkning i forhold til andre tradisjoner; likhetstrekk og grunnleggende forskjeller
24. drøfte utvalgte tekster fra hinduistisk skrifttradisjon
25. innhente digital informasjon om og presentere aktuelle spørsmål som opptar mange hinduer
26. gi en oversikt over mangfoldet i hinduismen, viktige historiske hendelser og hinduismens stilling i Norge og verden i dag
27. beskrive og reflektere over særtrekk ved kunst, arkitektur og musikk knyttet til hinduismen
28. forklare særpreget ved buddhisme og buddhistisk tro som livstolkning i forhold til andre tradisjoner: likhetstrekk og grunnleggende forskjeller
29. drøfte utvalgte tekster fra buddhistisk skrifttradisjon
30. innhente digital informasjon om og presentere aktuelle spørsmål som opptar mange buddhister
31. gi en oversikt over mangfoldet i buddhismen, viktige historiske hendelser og buddhismens stilling i Norge og verden i dag
32. beskrive og reflektere over særtrekk ved kunst, arkitektur og musikk knyttet til buddhismen
33. forklare hva livssyn er, og vise hvordan livssyn kommer til uttrykk på ulike måter
34. forklare særpreget ved livssynshumanisme i forhold til religioner og andre livssynstradisjoner: likhetstrekk og grunnleggende forskjeller
35. drøfte ulike tekster som presenterer livssynshumanisme, og diskutere aktuelle spørsmål som opptar livssynshumanister
36. gi en oversikt over mangfoldet i humanistisk livssynstradisjon, viktige historiske hendelser og livssynshumanismens stilling i Norge og verden i dag
37. gjenkjenne og beskrive humanistiske ideer og verdier i kunst, arkitektur og musikk
38. beskrive hovedtrekk ved et livssyn utenom livssynshumanismen
39. presentere eksempler på religionskritikk fra ulike livssynstradisjoner
40. samtale om og forklare hva religion er, og vise hvordan religion kommer til uttrykk på ulike måter
41. vise evne til dialog om religions- og livssynsspørsmål og vise respekt for ulike religioner og livssyn
42. diskutere aktuelle spørsmål som oppstår i møte mellom religion, kultur og samfunn
43. innhente informasjon om og finne særtrekk ved noen religions- og trossamfunn lokalt og nasjonalt, herunder sikhisme, Bahá'í-religionen, Jehovas vitner og Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige
44. gjøre rede for nye religiøse bevegelser og samtale om ulike former for nyreligiøs og naturreligiøs praksis, herunder urfolks naturreligion
45. utforske religioners stilling og særpreg i et land utenfor Europa med og uten digitale verktøy

Filosofi og etikk

Hovedområdet filosofi og etikk omfatter filosofisk tenkemåte og etisk refleksjon. Noen sentrale filosofer inngår, og grunnleggende livsspørsmål, moralske verdivalg og etiske begrunnelser står sentralt. Området omfatter også holdninger og aktuelle etiske problemstillinger i barns og unges liv, i lokalsamfunnet og i den globale verden. Innenfor hovedområdet behandles sammenhenger mellom etikk, religion og livssyn.

46. presentere noen betydningsfulle filosofer og diskutere deres ideer
47. reflektere over filosofiske temaer knyttet til identitet og livstolkning, natur og kultur, liv og død, rett og galt
48. gjøre rede for begrepene etikk og moral og bruke etisk analyse med utgangspunkt i grunnleggende etiske tenkemåter
49. føre dialog med andre om sammenhenger mellom etikk, religioner og livssyn

50. drøfte etiske spørsmål knyttet til menneskeverd og menneskerettigheter, likeverd og likestilling, blant annet ved å ta utgangspunkt i kjente forbilder
51. drøfte verdivalg og aktuelle temaer i samfunnet lokalt og globalt: sosialt og økologisk ansvar, teknologiske utfordringer, fredsarbeid og demokrati
52. reflektere over etiske spørsmål knyttet til mellommenneskelige relasjoner, familie og venner, samliv, heterofili og homofili, ungdomskultur og kroppskultur
53. reflektere over forholdet mellom religion, livssyn og vitenskap
54. vise respekt for menneskers tros- og livssynsoppfatninger, ritualer, hellige gjenstander og steder

Mnd	Uke	Tema	Mål (fra Kunnskapsløftet)	Litteratur/ ressurser	Vurdering (hvordan)	Kjennetegn på høy måloppnåelse (Udir)				
August	34 36	Religion og livssyn	Reflektere over etiske spørsmål knyttet til mellommenneskelige relasjoner, familie og venner, samliv, heterofili og homofili, ungdomskultur og kroppskultur	Under samme himmel Horisonter 8	Samtale i grupper og felles.	Kunne forklare fagbegrep og bruke disse selvstendig.				
	37									Kunne delta i fagsamtaler i gruppe og i hel klasse
Sept ember	38 40						vise respekt for menneskers tros- og livssynsoppfatninger, ritualer, hellige gjenstander og steder		Praktiske aktiviteter	Kunne si sin mening om et tema og argumentere selvstendig for et syn i en sak.
									Skriftlig refleksjons-besvarelse	Kunne lytte til andres meninger og stille spørsmål til videre diskusjon.
Oktober	42	Valg og verdier	Gjøre rede for begrepene etikk og moral og bruke etisk analyse med utgangspunkt i grunnleggende etiske tenkemåter	Filmen "Billy Elliot" RLE-nett	Oppgaver til film Diskusjoner i klasse	Delta aktivt i samtaler og diskusjoner rundt hellige tekster. Kunne lytte til andres meninger og stille spørsmål til videre diskusjon.				
November	47	KRISTENDOM : Bibelen. Det gamle testamentet	Finne fram til sentrale skrifter i Bibelen og forklare forholdet mellom Det gamle og Det nye testamente Drøfte utvalgte tekster fra kristen skrifttradisjon ...	Bibelen.no "Under samme himmel" "Horisonter " RLE-boka, 8-10 Nettressurser /TV-program	Refleksjonsoppgaver Oppgaver Gruppe og klassesamtale.	Kunne innhente, sammenfatte og presentere informasjon på en presis og selvstendig måte. Kunne beskrive særpreg ved verdensreligionene, og sammenligne dem med hverandre på en presis og nyansert måte.				
Desember		Ulike tekster fra Det Gamle testamentet: Skapelsesfortellinger, mytene,	Innhente digital informasjon om og presentere aktuelle spørsmål som opptar mange kristne	Film: Prinsen av Egypt Himmeljord.no (hellige rom)	Muntlig presentasjon Prøve	Kunne vise respekt for andre menneskers tros- og livssynsoppfatninger.				

		Abraham, Moses				
	Uk e	Tema	Mål (fra Kunnskapsløftet)	Litteratur/ ressurser	Vurdering (hvordan)	Kjennetegn på høy måloppnåelse (Udir)
Janu ar	1	Kristendom	Som over	Som over	Som over	
Febr uar	3	Hinduisme Kort om særtrekk	Forklare særpreget ved hinduisme /buddhisme og hinduistisk / buddhistisk tro som livstolkning i forhold til andre tradisjoner; likhetstrekk og grunnleggende forskjeller Drøfte utvalgte tekster fra hinduistisk / buddhistisk skrifttradisjon	Under samme himmel Horisonter RLE-boka 8 - 10 Nettressurser til USH, Horisonter og RLE-nett. TV2 skole	Muntlig: grupper og klassesamtale. Skriftlige prøver Muntlig framlegg om hindusime og/eller buddhisme	- Kunne beskrive særpreg ved hinduismen. - Kunne delta i diskusjoner rundt hinduistiske tekster, kunst, arkitektur og musikk - Kunne innhente, sammenfatte og presentere informasjon om hinduismen på en presis og selvstendig måte. - Kunne gi en selvstendig fremstilling av forhold som oppstår mellom religion, livssyn, vitenskap, samfunn. - Kunne si sin mening om et tema og argumentere selvstendig for et syn i en sak. - Kunne lytte til andres meninger og stille spørsmål til videre diskusjon. - Kunne vise respekt for andre menneskers tros- og livssynsoppfatninger.
Mar/ april		Buddhisme Særtrekk, hva vil det si å være.... Historie og utbredelse Tekst	Gi en oversikt over mangfoldet i hinduismen /buddhismen, viktige historiske hendelser og hinduismens / buddhismens stilling i Norge og verden i dag Beskrive og reflektere over særtrekk ved kunst, arkitektur og musikk	NRK skole		

	7	Kunst, arkitektur og musikk	Vise respekt for menneskers tros- og livssynsoppfatninger, ritualer, hellige gjenstander og steder		Muntlig aktivitet i timen; grupper og klassesamtale. Oppgaver til film, skriftlig og muntlig. Skriveoppgave/ muntlig framføring Prøve	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne forklare fagbegrep og bruke disse selvstendig. - Kunne beskrive særpreg ved livssynshumanisme og sammenligne med religioner og andre livssyn på en presis og nyansert måte. - Kunne innhente, sammenfatte og presentere informasjon om livssynshumanisme på en presis og selvstendig måte. - Kunne lytte til andres meninger og stille spørsmål til videre diskusjon. - Kunne vise respekt for andre menneskers tros- og livssynsoppfatninger.
	9					
	12					
Mai	16	Repetisjon og sammenligning				
Juni						